

19. cvičení

<http://www.karlin.mff.cuni.cz/~kuncova/>,

Věta 1. Nechť $a, b \in \mathbb{R}$, $a < b$, a nechť f je **spojitá** funkce na $[a, b]$. Potom $f \in \mathcal{N}(a, b)$.

Věta 2 (limitní srovnávací kritérium). Nechť $-\infty < a < b \leq \infty$ a nechť $a < b$. Nechť f, g jsou **spojité** a nechť g je **kladná** na $[a, b]$.

1. Jestliže $\lim_{x \rightarrow b^-} \frac{f(x)}{g(x)}$ je vlastní a $\int_a^b g$ konverguje, pak také $\int_a^b f$ konverguje.
2. Jestliže $\lim_{x \rightarrow b^-} \frac{f(x)}{g(x)}$ je vlastní a nenulová, pak $\int_a^b f$ konverguje právě tehdy, když $\int_a^b g$ konverguje.
3. Jestliže $\lim_{x \rightarrow b^-} \frac{f(x)}{g(x)}$ je nevlastní a $\int_a^b g$ diverguje, pak také $\int_a^b f$ diverguje.

Věta 3 (srovnávací kritérium pro konvergenci Newtonova integrálu). Nechť $a \in \mathbb{R}$, $b \in R^*$ a nechť $a < b$. Nechť funkce $f, g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ splňují $0 \leq f(x) \leq g(x)$, $x \in [a, b]$. Nechť dále je f **spojitá** na $[a, b]$ a platí $g \in \mathcal{N}(a, b)$. Potom $f \in \mathcal{N}(a, b)$.

Algoritmus

1. Je funkce spojitá na omezeném intervalu? Lze ji spojitě dodefinovat?
2. Je možné integrál přímo upočítat? Je možné jej (např. substitucí) převést na tabulkový integrál?
3. Srovnávací a limitní srovnávací kritérium.

Příklady

1. Vyšetřete **absolutní** konvergenci integrálů ($\alpha, a, b, p, q \in \mathbb{R}$):

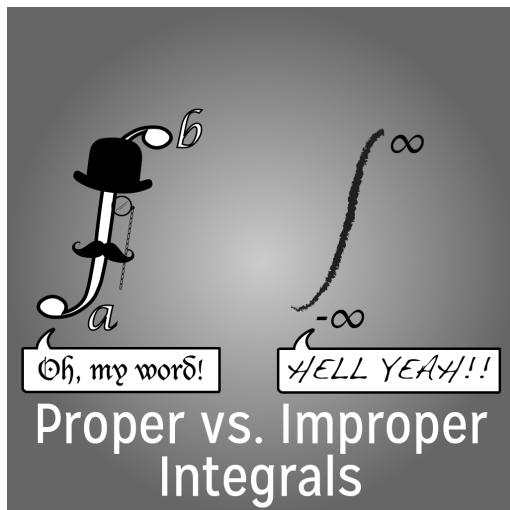
$(a) \int_0^\infty \frac{1}{1+x^2} dx$	$(g) \int_3^\infty \frac{x-1}{x^2+2x} dx$	$(m)^* \int_0^\infty e^{-\sqrt{x}} dx$
$(b) \int_0^\infty \frac{1}{x^a} dx$	$(h) \int_0^\infty \frac{x}{x^3+1} dx$	$(n)^* \int_0^\infty (\pi - 2\arctan x)^\alpha dx$
$(c)^* \int_1^3 \frac{dx}{(3-x)^\alpha}$	$(i) \int_0^1 x^{p-1}(1-x)^{q-1} dx$	$(o) \int_0^{+\infty} \frac{\operatorname{arcctg}^a x}{x^b} dx$
$(d) \int_0^\infty \frac{1}{\sqrt[3]{x^3+1}} dx$	$(j)^* \int_0^\infty \frac{x^p}{1+x^q} dx$	
$(e) \int_0^1 \frac{\ln(1+x^2)}{1+x^2} dx$	$(k) \int_1^\infty \frac{e^{-x}}{x} dx$	$(p) \int_1^{+\infty} \arctan \frac{x}{x^2+1} \ln^a x dx$
$(f)^* \int_0^1 \frac{1}{1-x^3} dx$	$(l) \int_0^\pi \frac{1-\cos(ax)}{x^p} dx$	$(q) \int_1^\infty \frac{\sin x}{x^4} dx$

2. Pro které hodnoty parametrů následující integrály **absolutně** konvergují? Přiřaďte.

<https://learningapps.org/display?v=pmiqwuumn21>

- (a) $\int_0^1 x^a dx$ (1) $a < -1.$
 (2) $a < 1.$
- (b) $\int_1^{+\infty} x^a dx$ (3) $a < 2.$
 (4) $a > -1.$
- (c) $\int_0^{1/e} x^a |\ln x|^b dx$ (5) $a > 1,$
 (6) $a > 1,$
 (7) $a \in \mathbb{R}$ a $b < 0$ nebo $b = 0$ a $a < -1.$
- (d) $\int_e^{+\infty} x^a \ln^b x dx$ (8) $a > -1$ a $b < 0$
 (9) $a < -1, b \in \mathbb{R}$ nebo $a = -1,$
 $b < -1$
- (e) $\int_0^{+\infty} x^a e^{bx} dx$ (10) $a > -1, b \in \mathbb{R}$ nebo $a = -1,$
 $b < -1$
- (f) $\int_1^{+\infty} x^a e^{bx} dx$
- (g) $\int_0^1 \frac{\sin x}{x^a} dx$
- (h) $\int_0^1 \frac{\cos x}{x^a} dx$
- (i) $\int_1^{+\infty} \frac{\sin x}{x^a} dx$
- (j) $\int_1^{+\infty} \frac{\cos x}{x^a} dx$

3. Nechť f je definována na intervalu (a, ∞) , je spojitá a $f \geq 0$ na (a, ∞) . Nechť existuje limita $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = A > 0$. Ukažte, že pak $\int_a^\infty f = \infty$.
4. Nechť $f \geq 0, f \in \mathcal{N}(0, 1)$. Dokažte, že pak i $x^k f \in \mathcal{N}(0, 1)$ pro všechna $k \in \mathbb{N}$.

Pro představu položte např. $p = \pm 3$ a $q = \pm 2$.

(Ij) uvažujte kombinace záporných i kladných p i q .

$$(Ii) \arccot x = \frac{\pi}{2} - \arctan x$$

$$(Im) \text{ substitute } y = \sqrt{x}$$